

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Δημιουργική Ελλάδα: ενίσχυση του κινηματογραφικού, οπτικοακουστικού και δημιουργικού τομέα, ίδρυση φορέα για το βιβλίο και λοιπές διατάξεις για τον σύγχρονο πολιτισμό»

Ι. Γενικές Παρατηρήσεις

Α. Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από ενενήντα εννέα (99) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου. Το νομοσχέδιο διαρθρώνεται σε εννέα (9) Μέρη (Α' - Θ').

Το Μέρος Α' (άρθρα 1-2), με τίτλο «Σκοπός και Αντικείμενο», περιλαμβάνει τον σκοπό και το αντικείμενο του νομοσχεδίου. Ειδικότερα: σκοπός του νομοσχεδίου είναι η δημιουργία και στήριξη μιας συνεκτικής εθνικής στρατηγικής για τους τομείς της οπτικοακουστικής και κινηματογραφικής πολιτικής, και του δημιουργικού και πολιτιστικού τομέα ευρύτερα, η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου υποστήριξης των οπτικοακουστικών έργων, η ενίσχυση του δημιουργικού τομέα της οπτικοακουστικής βιομηχανίας, με στόχο τη διάσωση της εθνικής, οπτικοακουστικής κληρονομιάς, η αναδιοργάνωση και ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού, η διασφάλιση της πολιτιστικής φύσης και αποστολής του «Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου», η άμεση έναρξη λειτουργίας του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΚΡΟΠΟΛ» και τον διακριτικό τίτλο «ΑΚΡΟΠΟΛ ΑΚΡΟΣ», οι οργανωτικές μεταρρυθμίσεις και η επίλυση στρεβλώσεων στη λειτουργία επο-

πτευόμενων φορέων του Υπουργείου Πολιτισμού, η ενίσχυση της προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων, η ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την επανάληψη ενός έργου και ο αποτελεσματικότερος έλεγχος των Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης (άρθρο 1).

Στα υπό ρύθμιση αντικείμενα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η ίδρυση νέου φορέα με την επωνυμία «Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας-Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. ΑΕ-Creative Greece», με διοικητική και οργανωτική συγχώνευση δύο υφιστάμενων νομικών προσώπων («Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας Α.Ε.» και «Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου»), η θεσμοθέτηση νέου Προγράμματος Στήριξης με την ονομασία «Cash Rebate Greece-CRGR» (με τρία διακριτά καθεστώτα ενίσχυσης των οπτικοακουστικών έργων), η δημιουργία νέων δομών για τη στήριξη του δημιουργικού τομέα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, η θεσμοθέτηση δράσεων για τη στήριξη της εξωστρέφειας του οπτικοακουστικού τομέα και την προώθησή του σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο, η δημιουργία νέων δομών για τη στήριξη του δημιουργικού τομέα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, η θεσμοθέτηση δράσεων για τη στήριξη της εξωστρέφειας του οπτικοακουστικού τομέα και την προώθησή του σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο (Εθνικό Ψηφιακό Αποθετήριο Οπτικοακουστικών Έργων για τη διάσωση της εθνικής οπτικοακουστικής κληρονομιάς, Δημιουργικός Κόμβος-Creative Hub, Παρατηρητήριο για τον Πολιτιστικό και Δημιουργικό Τομέα, Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Εξωστρέφειας του Οπτικοακουστικού Τομέα, θεσμικό πλαίσιο για την οργάνωση και τη λειτουργία των Γραφείων Διευκόλυνσης Οπτικοακουστικών Παραγωγών στην Ελλάδα, στις Περιφέρειες και σε μεγάλους Δήμους), καθώς και η σύσταση νέου νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Ίδρυμα Βιβλίου και Πολιτισμού» (άρθρο 2).

Το Μέρος Β΄ (άρθρα 3-21), με τίτλο «Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία "Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας Α.Ε. – Creative Greece" Καταστατικό της Εταιρείας», αποτελείται από τέσσερα (4) Κεφάλαια (Α΄ -Δ΄) και περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικά με τη σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ, ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε. - Creative Greece».

Ειδικότερα: Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 3-4), με τίτλο «Σύσταση - Κανόνες λειτουργίας – Αποστολή - Αρμοδιότητες», καθορίζει, αφενός μεν, το πλαίσιο των κανόνων που θα διέπουν τη σύσταση και τη λειτουργία του νέου νομικού προσώπου, το οποίο θα λειτουργεί υπό τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, χάριν του δημοσίου συμφέροντος, και θα εποπτεύεται από τον Υπουργό Πο-

λιτισμού (άρθρο 3), αφετέρου δε, την αποστολή και τις αρμοδιότητες της εταιρείας (άρθρο 4).

Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 5-12), με τίτλο «Διοίκηση», καθορίζει τα όργανα διοίκησης του νομικού προσώπου (άρθρο 5), δίνει τον ορισμό και προβλέπει τη συγκρότηση και τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 6), τα κωλύματα, τα ασυμβίβαστα και τις προϋποθέσεις έκπτωσης των μελών του (άρθρο 7), το πλαίσιο λειτουργίας του Δ.Σ., τις αρμοδιότητές του (άρθρα 8-9) και αυτές του Διευθύνοντος Συμβούλου (άρθρο 10), καθώς και το πλαίσιο, αφενός μεν, της χορήγησης αμοιβών και αποζημιώσεων στα μέλη του Δ.Σ., αφετέρου δε, της λειτουργίας της Επιτροπής αποδοχών (άρθρο 11) και της Γενικής Συνέλευσης (άρθρο 12).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 13-15), με τίτλο «Μετοχικό Κεφάλαιο – Πόροι - Οικονομική Διαχείριση», περιλαμβάνει ρυθμίσεις για το μετοχικό κεφάλαιο, τις μετοχές (άρθρο 13), τους πόρους και τα έσοδα (άρθρο 14) καθώς και τη διαχείριση και τον οικονομικό έλεγχο της εταιρείας (άρθρο 15).

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 16-21), με τίτλο «Οργανωτικά Ζητήματα», ρυθμίζει οργανωτικά ζητήματα. Ειδικότερα: καθορίζει τη διοικητική διάρθρωση της εταιρείας σε Γενικές Διευθύνσεις (Κινηματογράφου και Οπτικοακουστικών Μέσων, Τεχνολογίας και Δημιουργίας) και σε υπηρεσίες απευθείας υπαγόμενες στον Διευθύνοντα Σύμβουλο (Γραφείο Διοίκησης, Μονάδα Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων, Γραφείο Νομικής Υποστήριξης, Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου) (άρθρο 16), ρυθμίζει το πλαίσιο για τη σύσταση θέσεων προσωπικού (άρθρο 17), για τη στελέχωση της εταιρείας (άρθρο 18), τις διαδικασίες πλήρωσης θέσεων προϊσταμένων (άρθρο 19), ορίζει τις αποδοχές του προσωπικού (άρθρο 20) και καθορίζει το γενικό περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας (άρθρο 21).

Το Μέρος Γ' (άρθρα 22-41) έχει τίτλο «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΠΤΙΚΟ-ΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: CASH REBATE GREECE (CRGR)» και διαρθρώνεται σε πέντε (5) Κεφάλαια (Α' -Ε').

Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 22-24), με τίτλο «Γενικές Διατάξεις», θεσπίζει τις γενικές αρχές του Προγράμματος, θέτει ορισμούς για την εφαρμογή του και καθορίζει το κανονιστικό πλαίσιο, που θα διέπει, αφενός μεν, την ένταξη χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστώτα ενίσχυσης του Προγράμματος, αφετέρου δε τα εντασσόμενα σε αυτό επενδυτικά σχέδια. Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 22-24), με τίτλο «Γενικές Διατάξεις», θεσπίζει τις γενικές αρχές του Προγράμματος, θέτει ορισμούς για την εφαρμογή του και καθορίζει το κανονιστικό πλαίσιο, που θα διέπει, αφενός μεν, την ένταξη χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστώτα ενίσχυσης του Προγράμματος, αφετέρου δε τα εντασσόμενα σε αυτό επενδυτικά σχέδια.

Ειδικότερα: καθορίζει τα τρία (3) διακριτά καθεστώτα ενίσχυσης, ήτοι (α) CRGR-Film and TV («CRGR-FTV»), (β) CRGR-Animate («CRGR-Animate») και (γ) CRGR-Video Game Development («CRGR-VGD»)] και προβλέπει ότι οι σχετικές με αυτά επιχορηγήσεις καλύπτονται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Ακόμη, καθορίζει ετήσιο ανώτατο όριο της επιχορήγησης για τα μεν δύο πρώτα, με παραπομπή στα οριζόμενα από τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17 της Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 187), για το δε τρίτο, με παραπομπή στα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 2831/2023 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Επίσης, απαγορεύει τη χρήση πόρων του τακτικού προϋπολογισμού της Χορηγούσας Αρχής, οι οποίοι χρησιμοποιούνται για προγράμματα ή δράσεις του ν. 3905/2010 (Α' 219), περί ενίσχυσης και ανάπτυξης της κινηματογραφικής τέχνης, για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των καθεστώτων ενίσχυσης του Προγράμματος CRGR (άρθρο 22). Περαιτέρω, με παραπομπή στους ορισμούς του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, καθορίζει το περιεχόμενο των όρων «παραγωγή οπτικοακουστικού έργου», «αυτοτελές οπτικοακουστικό έργο», «δύσκολο οπτικοακουστικό έργο», «επενδυτικό σχέδιο», «έναρξη επενδυτικού σχεδίου» (για καθένα από τα ανωτέρω καθεστώτα), «λήξη επενδυτικού σχεδίου», «Χορηγούσα Αρχή των Καθεστώτων Ενίσχυσης του Προγράμματος "CRGR"», «αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό», «ανάκτηση» και «προβληματική επιχείρηση» (άρθρο 23). Την ένταξη χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστώτα ενίσχυσης του Προγράμματος, για τα καθεστώτα α' και β' του Προγράμματος διέπουν ο Κανονισμός (ΕΚ) 651/2014 (ΓΚΑΚ) και, ιδίως, οι διατάξεις των Κεφαλαίων I και II, καθώς και το άρθρο 54 του Κανονισμού αυτού. Το καθεστώς γ', μέχρι την κοινοποίησή του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την έγκρισή του, διέπει ο Κανονισμός (ΕΕ) 2831/2023 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis»). Όλων των καθεστώτων ενίσχυσης του Προγράμματος, εφόσον χρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΣΠΑ 2021-2027, την ένταξη διέπει ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 «για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρω-

παϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων» (L 231). Για τα εντασσόμενα στα καθεστώτα του Προγράμματος επενδυτικά σχέδια, τίθενται προϋποθέσεις, με παραπομπή και στον ΓΚΑΚ. Ισχύει, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις, μερικής ένταξης και σε άλλο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων, σύμφωνα με τον ΓΚΑΚ («κανόνας σώρευσης»). Τέλος, ισχύει και ο «χαρακτήρας κινήτρου» προκειμένου περί ενισχύσεων για τις οποίες ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ένταξης χρηματοδότησης στο καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου («χαρακτήρας κινήτρου»), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον ΓΚΑΚ (άρθρο 24).

Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 25-28) έχει τίτλο «Βασικά στοιχεία Προγράμματος». Ειδικότερα: καθορίζει τα είδη ενίσχυσης για τα επενδυτικά σχέδια οπτικοακουστικών έργων που εντάσσονται, αφενός μεν, στα καθεστώτα CR-GR-FTV και CRGR-Animate, αφετέρου δε, στο καθεστώς CRGR-VGD, σε σχέση με ποσοστά επί της αξίας των επιλέξιμων δαπανών της παραγωγής για κάθε καθεστώς (άρθρο 25). Περαιτέρω, καθορίζει το είδος των επενδυτικών σχεδίων που μπορούν να ενταχθούν σε κάθε καθεστώς ενίσχυσης του Προγράμματος. Επιλέξιμα θεωρούνται τα σχέδια που ικανοποιούν συγκεκριμένα πολιτιστικά κριτήρια αξιολόγησης, που θα καθοριστούν με υπουργικές αποφάσεις, θεωπίζει τα ελάχιστα όρια επιλεξιμότητας ανά οπτικοακουστικό έργο και ανά καθεστώς ενίσχυσης στην ελληνική Επικράτεια (Minimum Local Spending) και περιορίζει, υπό προϋποθέσεις, σε δύο (2) την ενίσχυση των τηλεοπτικών ή μίνι τηλεοπτικών σειρών (άρθρο 26). Εξ άλλου, ως δικαιούχους των ενισχύσεων σε καθένα από τα τρία καθεστώτα ενίσχυσης του Προγράμματος, ορίζει, υπό προϋποθέσεις, για τα καθεστώτα CRGR-FTV και CRGR-Animate τις επιχειρήσεις, που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα, είτε θα δραστηριοποιηθούν στην ελληνική Επικράτεια κατά τη στιγμή της αίτησης ένταξης και μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών δειγματοληπτικού ελέγχου, και λειτουργούν με σκοπό την παραγωγή ή την εκτέλεση παραγωγής οπτικοακουστικών έργων ή έργων κινουμένων σχεδίων, καθώς και την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων ή έργων κινουμένων σχεδίων στο πλαίσιο διασυνοριακής παραγωγής, ήτοι παραγωγής που χρηματοδοτείται από περισσότερα του ενός κράτη-μέλη, στις οποίες συμμετέχουν παραγωγοί από περισσότερα του ενός κράτη-μέλη, και τις αλλοδαπές επιχειρήσεις παραγωγής οπτικοακουστικών έργων που έχουν τη μόνιμη εγκατάστασή τους ή την καταστατική τους έδρα σε κράτη που δεν εντάσσο-

νται στην έννοια των μη συνεργάσιμων κρατών. Για τα καθεστώτα CRGR-VGD ορίζει τις επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική Επικράτεια κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης ένταξης και μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών δειγματοληπτικού ελέγχου, και λειτουργούν με σκοπό την παραγωγή ή την εκτέλεση παραγωγής πρωτοτύπων λογισμικού παιχνιδιών, εφόσον έχουν τον συγκεκριμένο ΚΑΔ ως κύριο ή δευτερεύοντα κατά το τελευταίο ημερολογιακό έτος και έχουν κυκλοφορήσει προς πώληση, εντός του τελευταίου έτους, τουλάχιστον ένα εμπορικό ψηφιακό παιχνίδι σε ψηφιακό κατάσταση για παιχνίδια υπολογιστή, κονσολών ή κινητών συσκευών (άρθρο 27). Τέλος, καθορίζει τις επιλέξιμες δαπάνες για καθένα από τα καθεστώτα ενίσχυσης, ορίζει ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών, για όλα τα καθεστώτα, την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ένταξης χρηματοδότησης, ορίζει ότι σε αυτές τις δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνονται δαπάνες παραγωγής του πιλότου αυτοτελούς οπτικοακουστικού έργου, καθώς και ότι για συγκεκριμένες δαπάνες, που μπορεί να γίνουν πριν από την υποβολή αίτησης ένταξης και να θεωρηθούν γεγονός έναρξης επενδυτικού σχεδίου, όπως προβλέπει ότι το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση σε όλα τα καθεστώτα ενίσχυσης (άρθρο 28).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 29-31), με τίτλο «Διαδικασία ένταξης χρηματοδότησης Επενδυτικού Σχεδίου», περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις που διέπουν τη διαδικασία ένταξης χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων. Ειδικότερα: θεσπίζει διαδικασία υποβολής της αίτησης για την ένταξη στο Πρόγραμμα, τα αναγκαία, για την υποβολή της, δικαιολογητικά φακέλου του σχεδίου για καθένα από τα καθεστώτα (άρθρο 29), καθώς και το πλαίσιο της αξιολόγησης των αιτήσεων για ένταξη χρηματοδότησης, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, έλεγχο πληρότητας και νομιμότητας των δικαιολογητικών του φακέλου του επενδυτικού σχεδίου και αξιολόγηση του ουσιαστικού περιεχομένου του από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης, εκτίμηση συνδρομής των γενικών και ειδικών νόμων προϋποθέσεων της ενωσιακής νομικής βάσης για τη χορήγηση της ενίσχυσης, δυνατότητα κατανομής των αιτήσεων ανά πηγή χρηματοδότησης, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το εκάστοτε καθεστώς έχει παραπάνω από μια πηγές χρηματοδότησης, και αξιολόγηση με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας ως προς τα στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου, τις πηγές χρηματοδότησης και την τήρηση των γενικών κανόνων χορήγησης της ενίσχυσης και τη συνδρομή και βαθμολόγηση των οριζόμενων πολιτιστικών κριτηρίων. Ακόμη, θεσπίζει δικαίωμα της αιτούσας επιχείρησης να ζητήσει από τη Χορηγούσα Αρχή επιστολή προθέσεως («letter of intent») σχετικά με την προοπτική ένταξης χρηματοδότησης του ε-

πενδυτικού σχεδίου στο σχετικό καθεστώς ενίσχυσης (άρθρο 30), και καθορίζει ειδικότερα ζητήματα για την έκδοση εγκριτικής ή, κατά περίπτωση, απορριπτικής απόφασης ως προς την ένταξη ή μη των επενδυτικών σχεδίων σε χρηματοδότηση (άρθρο 31).

Το Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρα 32-39) έχει τίτλο «Διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου επενδυτικού σχεδίου». Ειδικότερα: ρυθμίζει τις προϋποθέσεις τροποποίησης των όρων ένταξης χρηματοδότησης εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου στα καθεστώτα ενίσχυσης του Προγράμματος, καθώς και τους όρους υπαγωγής του σχεδίου, κατά τη διάρκεια υλοποίησής του, καθορίζει τα απαιτούμενα στοιχεία προς τεκμηρίωση των σχετικών αιτήσεων (άρθρο 32), τις προϋποθέσεις επαλήθευσης, καθώς και τη διαδικασία και τις συνέπειες διεξαγωγής ελέγχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης («λήξης») επενδυτικού σχεδίου, στα καθεστώτα ενίσχυσης CRGRFTV και CRGR-Animate, κατόπιν αίτησης συνοδευόμενης από τα αναγκαία δικαιολογητικά, ήτοι τεχνική έκθεση επενδυτικού σχεδίου, τιμολόγια με αποδεικτικά εξόφλησης, υπεύθυνη δήλωση αιτούσας επιχείρησης και δικαιούχου περί αλήθειας των στοιχείων, τελική έκθεση ορκωτού λογιστή, οπτικοακουστικό υλικό σχετικά με την υλοποίηση, υπεύθυνες δηλώσεις περί μη μεταβολής των όρων σώρευσης (άρθρο 33), στο δε καθεστώς CRGR-VGD, με τρόπο αντίστοιχο προς τα ισχύοντα για τα ανωτέρω καθεστώτα ενίσχυσης (άρθρο 34). Επίσης, καθορίζει τις διαδικασίες, τις προϋποθέσεις και τα χρονικά όρια για την καταβολή της ενίσχυσης (άρθρο 35), θεσπίζει πλαίσιο για τη διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου επί του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων, για καθένά από τα καθεστώτα ενίσχυσης, και επιτόπιων ελέγχων και επαληθεύσεων σε οποιοδήποτε στάδιο μέχρι την πληρωμή του δικαιούχου, στο πλαίσιο της υποχρέωσης συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του ΓΚΑΚ (άρθρο 36), ρυθμίζει τις προϋποθέσεις ανάκλησης της απόφασης ένταξης χρηματοδότησης (άρθρο 37), όπως και τη διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενστάσεων - αντιρρήσεων, που έχουν χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής, κατά απορριπτικής απόφασης σχετικά με την αίτηση χρηματοδότησης κατόπιν της διαδικασίας αξιολόγησης και της απόφασης έγκρισης αποτελεσμάτων της Επιτροπής Αξιολόγησης, το περιεχόμενο της οποίας διαφοροποιείται από το περιεχόμενο της αίτησης (άρθρο 38). Τέλος, καθορίζει τη σύνθεση και το πλαίσιο λειτουργίας των Επιτροπών προς υποστήριξη της εφαρμογής του CRGR, καθώς και τα όργανα για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων σε όλα τα καθεστώτα ενίσχυσης του Προγράμματος, από τη στιγμή της έκδοσης της απόφασης ένταξης μέχρι και την τελική καταβολή της ενίσχυσης (άρθρο 39).

Το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 40-41), με τίτλο «Δημοσιότητα – Υποχρεώσεις Φορέα Υλοποίησης», ρυθμίζει τους όρους δημοσιότητας του Προγράμματος CRGR, με παραπομπή, μεταξύ άλλων, σε διατάξεις του ΓΚΑΚ (άρθρο 40), και καθορίζει τις υποχρεώσεις του φορέα υλοποίησης της επένδυσης (άρθρο 41).

Το Μέρος Δ' (άρθρα 42-45), με τίτλο «Λοιπές διατάξεις για την ενίσχυση της οπτικοακουστικής βιομηχανίας στην Ελλάδα», εισάγει ρυθμίσεις σχετικά με τη σύσταση και τη λειτουργία του Εθνικού Ψηφιακού Αποθετηρίου Οπτικοακουστικών Μέσων (άρθρο 42), τη λειτουργία του Δημιουργικού Κόμβου Καινοτομίας και Τεχνολογίας για τον Δημιουργικό και Οπτικοακουστικό Τομέα με την ονομασία CreAtiVe Hub GR (άρθρο 43), το πρόγραμμα Εξωστρέφειας του Οπτικοακουστικού Τομέα (άρθρο 44) και τα Γραφεία Διευκόλυνσης Οπτικοακουστικών Παραγωγών (άρθρο 45).

Το Μέρος Ε' (άρθρα 46-60), με τίτλο «Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία "Ελληνικό Ίδρυμα Βιβλίου και Πολιτισμού"», εισάγει ρυθμίσεις σχετικά με την ίδρυση του ως άνω Νομικού Προσώπου, την επωνυμία του, την εποπτεία, την έδρα και τα προνόμιά του (άρθρο 46), τους σκοπούς του (άρθρο 47), τους πόρους και τα έσοδά του (άρθρο 48), τα όργανα διοίκησης (άρθρο 49), τη συγκρότηση και τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 50), τις αρμοδιότητές του (άρθρο 51), τη σύγκληση και τη λειτουργία του (άρθρο 52). Περαιτέρω, ορίζει τις αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 53), τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα των μελών του (άρθρο 54), ζητήματα αναφορικά με τη στελέχωση του Νομικού Προσώπου (άρθρο 55), τη διοικητική του διάρθρωση (άρθρο 56), τη δυνατότητα σύστασης Παραρτημάτων στο εξωτερικό (άρθρο 57), το Πρόγραμμα Επιχορήγησης Μεταφράσεων (άρθρο 58), τη Διαχειριστική χρήση του Νομικού Προσώπου (άρθρο 59) και τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισής του (άρθρο 60).

Το Μέρος ΣΤ' (άρθρα 61-75), με τίτλο «Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία "Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου"», εισάγει ρυθμίσεις ως προς την κατάργηση της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Φεστιβάλ Ανώνυμη Εταιρεία» (άρθρο 61), τη σύσταση του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου» (άρθρο 62), τους σκοπούς του συσταθέντος Νομικού Προσώπου (άρθρο 63), τους πόρους και τα έσοδά του (άρθρο 64), τα όργανα διοίκησής του (άρθρο 65), τη συγκρότηση και τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 66), τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 67), καθώς και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και του Προέδρου του Νομικού Προσώπου (άρθρο 68). Περαιτέρω, εισάγει ρυθμί-

σεις ως προς τη θέση του Γενικού Διευθυντή (άρθρο 69), τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή (άρθρο 70), καθορίζει τη στελέχωση του Νομικού Προσώπου (άρθρο 71), την πρόσληψη καλλιτεχνικού, τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού (άρθρο 72), τη Διαχειριστική χρήση του Νομικού Προσώπου (άρθρο 73), τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισής του (άρθρο 74) και ορίζει τις δαπάνες οι οποίες το βαρύνουν (άρθρο 75).

Το Μέρος Ζ΄ (άρθρα 76-87), με τίτλο «Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της λειτουργίας Οργανισμών σύγχρονου πολιτισμού», διαρθρώνεται σε δύο (2) Κεφάλαια (Α΄-Β΄).

Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 76-84), με τίτλο «Ρυθμίσεις για εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού», τροποποιεί τις διατάξεις του ν. 4708/2020 σχετικά με το Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΚΡΟΠΟΛ ΑΚΡΟΣ (άρθρο 76), τον διορισμό και τις αρμοδιότητες του Διευθυντή του (άρθρο 77), τη στελέχωσή του (άρθρο 78), όπως τροποποιεί και τις μεταβατικές ρυθμίσεις του ν. 4708/2020 (άρθρο 79). Επίσης, αυξάνει, με τροποποίηση του π.δ. 336/1989, το όριο ηλικίας για την εισαγωγή στη σχολή δραματικής τέχνης του Εθνικού Θεάτρου και του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος (άρθρο 80), συμπληρώνει τη διάταξη ως προς τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» (άρθρο 81), καταργεί τρεις θέσεις στα πρώτα βιολιά Κορυφαίων Β΄ μουσικών 3ης κατηγορίας και εισάγει τρεις θέσεις στα πρώτα βιολιά (τούτι) στην 5η κατηγορία των Κρατικών Ορχηστρών Αθηνών και Θεσσαλονίκης (άρθρο 82), και εισάγει ρυθμίσεις, αφενός, για το προσωπικό του Μουσικού και Εκπαιδευτικού Οργανισμού Ελλάδος, το οποίο έχει μεταφερθεί σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου του Υπουργείου Πολιτισμού, και, αφετέρου, για το προσωπικό με ειδικότητα μουσικού εκτελεστή, το οποίο συγκροτεί την Ορχήστρα Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής (άρθρο 83), καθώς και για το προσωπικό του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «Ορχήστρα των Χρωμάτων» (άρθρο 84).

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 85-87), με τίτλο «Ρυθμίσεις για πνευματικά δικαιώματα και Οργανισμούς Συλλογικής Διαχείρισης», τροποποιεί διατάξεις του ν. 2121/1993, σχετικά με την καταβολή αμοιβής σε δημιουργό ραδιοτηλεοπτικού έργου και στην περίπτωση μετάδοσης ενός έργου από διαφορετικό ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό, εφόσον αυτός έχει τους ίδιους μετόχους ή ενοποιεί αποτελέσματα στην ίδια μητρική οντότητα με τον ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό, στον οποίο έγινε η πρώτη μετάδοση ή η προηγούμενη επανάληψη (άρθρο 85), διάταξη σύμφωνα με την οποία, όταν ο υλικός φορέας ήχου που έχει νόμιμα εγγραφεί, χρησιμοποιείται είτε αυτοτελώς είτε ενσωματω-

μένος σε οπτικοακουστικό έργο, για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιοδήποτε τρόπο, οφείλεται εύλογη αμοιβή στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και στους παραγωγούς των υλικών αυτών φορέων, (άρθρο 86), όπως τροποποιεί και διάταξη του ν. 4481/2017 για την καθιέρωση λογιστικών προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις των ετήσιων εκθέσεων διαφάνειας των Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης (άρθρο 87).

Το Μέρος Η΄ (άρθρα 88-98), με τίτλο «Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις», εισάγει τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Β΄ του νομοσχεδίου (άρθρο 88), του Μέρους Γ΄ (άρθρο 89), Δ΄ (άρθρο 90), Ε΄ (άρθρο 91) και ΣΤ΄ (άρθρο 92), τις μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Β΄ (άρθρο 93), Γ΄ (άρθρο 94), Ε΄ (άρθρο 95) και ΣΤ΄ (άρθρο 96), τις τελικές (άρθρο 97) και τις καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 98).

Το Μέρος Θ΄ (άρθρο 99), με τίτλο «Έναρξη ισχύος», ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

Β. Επί του Μέρους Γ΄ σημειώνονται ότι, όπως αναφέρεται και στην Αιτιολογική έκθεση, το θεσμικό πλαίσιο για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων δημιουργήθηκε αρχικά με τον ν. 4487/2017 (άρθρα 19-38), ο οποίος καθόρισε, μεταξύ άλλων, ως εφαρμοστέο καθεστώς τόσο τις εν λόγω εθνικές διατάξεις όσο και τον Κανονισμό της Επιτροπής της 17 της Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΚ) 651/2014 (L 187/1 26.06.2014). Ο ν. 4487/2017 τροποποιήθηκε από τους ν. 4704/2020 (άρθρα 1-12) και 4821/2021 (άρθρα 38-40). Το εν λόγω χρηματοδοτικό εργαλείο «CashRebate» τελούσε, έως σήμερα, υπό τη διαχείριση του Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ ΑΕ) και υφίστατο παράλληλα με τα πιο παραδοσιακά εργαλεία που μέχρι σήμερα διαχειριζόταν το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου (για τις εν θέματι διατάξεις του ν. 4487/2017, βλ. αναλυτικότερα την από 2.8.2017 έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, παρατήρηση 3 επί των άρθρων 19 και 12 του νομοσχεδίου «Ηλεκτρονικό σύστημα διάθεσης τηλεοπτικού διαφημιστικού χρόνου, τροποποίηση του ν. 3548/2007, σύσταση μητρώου περιφερειακού και τοπικού Τύπου, ειδική σήμανση γραμμωτού κώδικα στις έντυπες εκδόσεις, δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις»).

Ο Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία (ΓΚΑΚ) επιδιώκει να καταστεί δυνατό για τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ να δίνουν υψηλότερα ποσά δημοσίου χρήματος σε ευρύτερο φάσμα εταιρειών, χωρίς να οφείλουν να ζητήσουν πρότερη άδεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κα-

τά γενικό κανόνα, εξαιρουμένων των πολύ μικρών ποσών, οι κρατικές ενισχύσεις πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή και να εγκρίνονται από αυτή, πριν από τη χορήγησή τους. Ο Κανονισμός απαλλάσσει τις χώρες της ΕΕ από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται όλα τα κριτήριά του. Η απαλλαγή αποσκοπεί στον περιορισμό του διοικητικού φόρτου για τις εθνικές και τις τοπικές αρχές, καθώς και στην προτροπή των κυβερνήσεων της ΕΕ να διοχετεύουν τις ενισχύσεις με γνώμονα την οικονομική ανάπτυξη, χωρίς να παρέχουν αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους. Ο Κανονισμός καταλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες και είδη των μέτρων ενίσχυσης: περιφερειακές ενισχύσεις, ενισχύσεις προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), ενισχύσεις για πρόσβαση ΜΜΕ σε χρηματοδότηση, έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία, επαγγελματική εκπαίδευση, εργαζομένους σε μειονεκτική θέση και με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες θεομηνίες, ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα για μεταφορά κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών, ενισχύσεις για υποδομές ευρυζωνικών δικτύων, για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, καθώς και για τοπικές υποδομές.

Περαιτέρω, ο Κανονισμός ορίζει τους τομείς και τα μέτρα στα οποία δεν εφαρμόζεται, ήτοι, μεταξύ άλλων, σε ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές, ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων, σε ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, καθώς και σε ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις. Δεν κρίνεται απαραίτητη η κοινοποίηση μέτρων που θεσπίζονται βάσει του ΓΚΑΚ. Ωστόσο, όταν το ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης ανά επιχείρηση ή ανά έργο υπερβαίνει τα όρια κοινοποίησης που καθορίζει ο Κανονισμός, απαιτείται ατομική κοινοποίηση στην Επιτροπή και λεπτομερής αξιολόγησή του πριν από τη χορήγηση του μέτρου.

Οι ενισχύσεις οφείλουν να είναι διαφανείς, υπό την έννοια να είναι δυνατόν να υπολογίζεται, εκ των προτέρων και με ακρίβεια, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης, χωρίς την πραγματοποίηση εκτίμησης κινδύνου. Επίσης, πρέπει να έχουν χαρακτήρα κινήτρου, δηλαδή να μην χορηγούνται, αν έχει γίνει έναρξη των εργασιών για το εκάστοτε έργο ή δραστηριότητα. Ως προς τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχύσεις πρέπει να επιφέρουν αλλαγές της συμπεριφοράς τους, και όχι μόνο να επιδοτούν δραστηριότητες τις οποίες θα εκπλήρωναν ούτως ή άλλως. Αυτό μπορεί, παρα-

δείγματος χάριν, να επιτυγχάνεται με αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας, του συνολικού ποσού δαπάνης ή της ταχύτητας ολοκλήρωσης. Η ένταση των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο. Είναι δυνατή η σώρευση ενισχύσεων που εμπίπτουν στο ΓΚΑΚ με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, μόνον αν η εν λόγω σώρευση δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του ΓΚΑΚ. Οι χώρες της ΕΕ οφείλουν να δημοσιεύουν δελτίο συνοπτικών πληροφοριών, το πλήρες κείμενο για κάθε κρατικό μέτρο ενίσχυσης και τις πληροφορίες που αφορούν κάθε μεμονωμένη ενίσχυση η οποία υπερβαίνει τις 500.000 ευρώ.

Ως προς την τήρηση του κανόνα της διαφάνειας, οι χώρες οφείλουν να δημοσιεύουν τις πληροφορίες που αφορούν μεμονωμένες ενισχύσεις άνω των 500.000 ευρώ, οι οποίες χορηγήθηκαν μετά την 1η Ιουλίου 2016 (βλ. κείμενο Δημόσια αναζήτηση στη βάση δεδομένων «Διαφάνεια των Κρατικών Ενισχύσεων» διαθέσιμο σε όλες τις γλώσσες και τους εθνικούς και περιφερειακούς ιστοτοτόπους για τη διαφάνεια). Ως προς την τήρηση του κανόνα της παρακολούθησης, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε ανάκληση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία αν μια χώρα της ΕΕ δεν πληροί τους κοινούς και τους ειδικούς κανόνες που προβλέπονται από τον Κανονισμό. Επίσης, οι χώρες διαβιβάζουν στην Επιτροπή δελτίο συνοπτικών πληροφοριών για κάθε μέτρο ενίσχυσης που τυγχάνει απαλλαγής δυνάμει του Κανονισμού, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του μέτρου. Παράλληλα, καλούνται να υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού. Το πεδίο εφαρμογής του ανωτέρω Κανονισμού επεκτάθηκε, κατόπιν των τροποποιήσεων του από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 (κάλυψη των ενισχύσεων για τις λιμενικές και αερολιμενικές υποδομές, αύξηση ορίων κοινοποίησης όσον αφορά τις ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τις ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, και τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας στις εξόχως απόκεντρες περιοχές).

Τέλος, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας αυξάνει (από 01-01-2024) το ανώτατο όριο για το ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που μπορεί να λάβει μία ενιαία επιχείρηση ανά κράτος μέλος

κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου 3 ετών, σε 300.000 ευρώ (το εν λόγω ανώτατο όριο αντικατοπτρίζει τον πληθωρισμό που σημειώθηκε από την έναρξη ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 και τις εκτιμώμενες εξελίξεις κατά την περίοδο ισχύος του νέου Κανονισμού). Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς, εκτός από: α) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, β) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται βάσει της τιμής ή της ποσότητας των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά, γ) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, δ) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις: i) το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται βάσει της τιμής ή της ποσότητας των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις, ii) η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς, ε) τις ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες και σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα, στ) τις ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς των περιπτώσεων α), β), γ) ή δ) και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους άλλους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού, ο Κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι τα οικεία κράτη μέλη διασφαλίζουν, με τη χρήση κατάλληλων μέσων, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού. Οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείου, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων ή σσονος σημασίας που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου με τη μορφή δανείου, θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ή σσονος σημασίας εφόσον το ακαθάρι-

στο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογισθεί βάσει των επιτοκίων της αγοράς που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Τα δάνεια τα οποία εξασφαλίζονται με ασφάλειες που καλύπτουν τουλάχιστον το 50 % του δανείου και που δεν υπερβαίνουν είτε το ποσό των 1 500 000 EUR και διάρκεια 5 ετών είτε το ποσό των 750 000 EUR και διάρκεια 10 ετών, μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Αυτό προκύπτει βάσει της πείρας που έχει αποκτήσει η Επιτροπή και δεδομένου του πληθωρισμού που έχει σημειωθεί από την έναρξη ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 και της εκτιμώμενης εξέλιξης του πληθωρισμού κατά την περίοδο εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού. Λόγω των δυσχερειών όσον αφορά τον προσδιορισμό του ακαθάριστου ισοδυνάμου επιχορήγησης των ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που ενδέχεται να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν το δάνειο (παραδείγματος χάριν, επειδή η επιχείρηση υπόκειται σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ή επειδή πληροί τις προϋποθέσεις βάσει της εθνικής νομοθεσίας στην οποία υπόκειται, για να υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών της), ο κανόνας αυτός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις εν λόγω επιχειρήσεις.

II. Παρατηρήσεις επί του Πίνακα Περιεχομένων και επί των τίτλων

1. Επί του Πίνακα Περιεχομένων

α. Παρατηρείται ότι το Μέρος Δ' του νομοσχεδίου φέρει τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις για την ενίσχυση της οπτικοακουστικής βιομηχανίας στην Ελλάδα», ενώ, στον Πίνακα Περιεχομένων, ο τίτλος είναι «Λοιπές διατάξεις ενίσχυσης της οπτικοακουστικής βιομηχανίας στην Ελλάδα». Ως εκ τούτου, προτείνεται να διορθωθεί ο τίτλος στον Πίνακα Περιεχομένων.

β. Παρατηρείται ότι το άρθρο 98, υπό τον τίτλο «Καταργούμενες διατάξεις», φέρει τον αριθμό 99 στον Πίνακα περιεχομένων. Ως εκ τούτου, προτείνεται να αναριθμηθεί.

2. Επί του τίτλου του Μέρους Η'

Το Μέρος Η' του νομοσχεδίου φέρει τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις». Δοθέντος ότι το Μέρος Η' περιέχει και τελικές διατάξεις (άρθρο 97), ο τίτλος του Μέρους αυτού θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις».

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 9

Το παρόν θεσπίζει το πλαίσιο λειτουργίας του Δ.Σ. του νέου νομικού προσώπου με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ, ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε. - Creative Greece». Η παρ. 6 ορίζει τα εξής: «Ο Πρόεδρος δύναται με απόφασή του να ορίζει τον νόμιμο αναπληρωτή του σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, να μεταβιβάζει το σύνολο ή μέρος των αρμοδιοτήτων του σε άλλο μέλος του Δ.Σ. ή σε προϊστάμενο οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου, έχοντας τη δυνατότητα να ορίσει ότι εξακολουθεί και ο ίδιος να ασκεί παράλληλα τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες, καθώς και να εξουσιοδοτεί τα ως άνω όργανα να υπογράφουν, με εντολή του, πράξεις ή άλλα έγγραφα της αρμοδιότητάς του. Η απόφαση αυτή είναι ελευθέρως ανακλητή ως προς το σύνολο ή μέρος των μεταβιβασθεισών αρμοδιοτήτων». Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι ο Πρόεδρος έχει τη δυνατότητα ολικής ή μερικής εκχώρησης των αρμοδιοτήτων του, με παράλληλη άσκησή τους από τον ίδιο, για αόριστο χρόνο, καθώς και τη δυνατότητα ελεύθερης ανάκλησης της σχετικής απόφασής του οποτεδήποτε. Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους νομοτεχνικούς, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6, μετά τη λέξη «μεταβιβάζει», να προστεθεί η φράση «για ορισμένο χρόνο», εφόσον αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη.

2. Επί του άρθρου 32

Η παρ. 3 περ. δ' του παρόντος ορίζει τα εξής: «[Αίτηση για τροποποίηση όρων ένταξης επενδυτικού σχεδίου δύναται να αφορά αποκλειστικά:] δ) Σε τροποποίηση που αφορά στην αιτούσα επιχείρηση, λόγω συγχώνευσης ή λόγω απόσχισης κλάδου ή λόγω μεταβίβασης λόγω καθολικής διαδοχής, η οποία επέρχεται κατά τη διαδικασία υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, να διαγραφεί, από ορισμένα σημεία της ανωτέρω ρύθμισης, η επαναλαμβανόμενη λέξη «λόγω», και η διάταξη της περ. δ' να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Σε τροποποίηση που αφορά στην αιτούσα επιχείρηση, λόγω συγχώνευσης ή απόσχισης κλάδου ή μεταβίβασης λόγω καθολικής διαδοχής, η οποία επέρχεται κατά τη διαδικασία υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου».

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 ορίζει τα εξής: «Ως νέο δεν θεωρείται το αίτημα που επανυποβάλλεται εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων, προκειμένου να συμμορφωθεί με παρατηρήσεις της αρμόδιας Επιτροπής Αξιολόγησης». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η λέξη «συμμορφωθεί» να αντικατασταθεί από τη φράση «υπάρξει συμμόρφωση».

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 ορίζει τα εξής: «Ειδικώς ως προς τα καθεστώςτα ενίσχυσης CRGR-FTV και CRGR-Animate, η προσθήκη νέων επεισοδίων τηλεοπτικής ή μίνι τηλεοπτικής σειράς με οποιαδήποτε περιεχόμενο απαιτεί εκ νέου αίτηση ένταξης χρηματοδότησης και δεν μπορεί να αποτελέσει αίτηση τροποποίησης υφιστάμενου επενδυτικού σχεδίου». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδεδειγμένο, για λόγους νομοτεχνικούς, η λέξη «αποτελέσει» να αντικατασταθεί από τη λέξη «θεμελιώσει».

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 ορίζει τα εξής: «Οι εν λόγω μεταβολές απαιτείται να έχουν τηρήσει όλες τις νόμιμες διαδικασίες λήψης αδειών και δήλωσης-γνωστοποίησης μεταβολής προγραμμάτων εργασίας σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδεδειγμένο, για λόγους νομοτεχνικούς, η φράση «[ο]ι εν λόγω μεταβολές απαιτείται να έχουν τηρήσει όλες τις» να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Για τις εν λόγω μεταβολές απαιτείται να έχουν τηρηθεί όλες οι».

3. Επί του άρθρου 39

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Οι εν λόγω χειριστές είναι αρμόδιοι για τη διασφάλιση της τήρησης των όρων ένταξης καθ' όλη την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδεδειγμένο, η φράση «την υλοποίηση» να αντικατασταθεί από τη φράση «τη διάρκεια υλοποίησης».

4. Επί του άρθρου 44

Στην παρ. 3, η αναφορά στην «περ. (ε) της παρ. 1» πρέπει να αναδιατυπωθεί στο ορθό: «περ. (ε) της παρ. 2».

5. Επί του άρθρου 45

Στην παρ. 1 του άρθρου 45 ορίζεται ότι «[σ]τις Περιφέρειες της χώρας, καθώς και στον Δήμο Αθηναίων δύνανται να συνιστώνται Γραφεία Διευκόλυνσης Οπτικοακουστικών Παραγωγών (εφεξής Γραφεία Δ.Ο.Π.) με βασική αποστολή την προώθηση και ανάδειξη των περιοχών της χωρικής τους αρμοδιότητας για την υλοποίηση επενδύσεων του οπτικοακουστικού τομέα και τη διευκόλυνση της υλοποίησης επενδύσεων αυτών». Για λόγους σαφήνειας, θα μπορούσε να διευκρινισθεί ο τρόπος με τον οποίο συνιστώνται τα Γραφεία Δ.Ο.Π. σε κάθε Περιφέρεια και, αντίστοιχα, στον Δήμο Αθηναίων.

6. Επί του άρθρου 50

Το άρθρο 50 ορίζει τη συγκρότηση και τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου «Ελληνικό Ίδρυμα Βιβλίου

και Πολιτισμού». Η παρ. 1 ορίζει ότι «[τ]ο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Οργανισμού αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη. Τα μέλη του ορίζονται για ανανεώσιμη θητεία τεσσάρων (4) ετών με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν εκδοθεί η απόφαση της παρούσας, η θητεία των μελών παρατείνεται μέχρι τον ορισμό των μελών του νέου Δ.Σ. και πάντως για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών». Θα μπορούσε, ενδεχομένως, να διευκρινισθεί αν με τον όρο «ανανεώσιμη θητεία» νοείται εφάπαξ ανανέωση αυτής. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η παρ. 7 της προτεινόμενης ρύθμισης έχει όμοιο περιεχόμενο με το τρίτο εδάφιο της παρ. 1, το οποίο παρατίθεται ανωτέρω. Ως εκ τούτου, η τελευταία θα μπορούσε να απαλειφθεί.

7. Επί του άρθρου 66

Το άρθρο 66 ορίζει τη συγκρότηση και τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου». Η παρ. 1 ορίζει ότι «[τ]α μέλη του ορίζονται για ανανεώσιμη θητεία τεσσάρων (4) ετών με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Όπως επισημαίνεται στην παρατήρηση επί του άρθρου 50, θα μπορούσε, ενδεχομένως, να διευκρινισθεί αν με τον όρο «ανανεώσιμη θητεία» νοείται η εφάπαξ ανανέωσή της.

8. Επί των άρθρων 76 και 77

Στην παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4708/2020, όπως τροποποιείται με το προτεινόμενο άρθρο 76, ορίζεται ότι «[μ]ε κοινή απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι αμοιβές και τυχόν λοιπές παροχές του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Δ.Σ. και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ.».

Δοθέντος ότι, εν προκειμένω, πρόκειται για καθορισμό αποδοχών ειδικών κατηγοριών, θα μπορούσε, ενδεχομένως, για λόγους νομοτεχνικούς, να γίνει αναφορά στην παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015, και η διάταξη να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Με κοινή απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015 (Α' 176), οι αμοιβές και τυχόν λοιπές παροχές του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Δ.Σ. και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ.»

Αντίστοιχη συμπλήρωση θα μπορούσε να εισαχθεί και στην παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4708/2020, όπως τροποποιείται διά του προτεινόμενου άρθρου 77, όπου ορίζεται ότι «[ο]ι αποδοχές του Διευθυντή καθορίζονται με κοινή απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και δεν δύνανται να υπερβαίνουν τις αποδοχές Γενικού, Γραμματέα Υπουργείου κατά την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α'176) σε περίπτωση επιλογής ιδιώτη για την εν λόγω θέση».

9. Επί του άρθρου 88

Η παρ. 2 ορίζει τα εξής: «Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας μπορεί να μεταβιβάζονται στους προϊσταμένους της Εταιρείας ορισμένες από τις αρμοδιότητες του άρθρου 10, ενημερώνοντας σχετικά το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή συνεδρίασή του και ομοίως να ανακαλούνται». Θα μπορούσε, για λόγους νομοτεχνικούς, η ανωτέρω διάταξη να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας μπορεί να μεταβιβάζονται στους προϊσταμένους της Εταιρείας ορισμένες από τις αρμοδιότητες του άρθρου 10. Για τη μεταβίβαση ενημερώνεται το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή του. Τα ανωτέρω ισχύουν και ως προς την ανάκληση αυτών των αρμοδιοτήτων».

10. Επί του άρθρου 89

Η παρ. 1 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Πολιτισμού και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Χορηγούσας Αρχής, προκηρύσσονται τα καθεστώτα ενίσχυσης του Προγράμματος CRGR και εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα εφαρμογής αυτών, όπως: (α) τα πολιτιστικά κριτήρια βάσει των οποίων εντάσσονται τα επενδυτικά σχέδια στα καθεστώτα ενίσχυσης, τα στοιχεία του φυσικού αντικειμένου καθώς και τα κριτήρια ένταξης των στρατηγικών επενδυτικών σχεδίων της παρ. 1 του άρθρου 35 (...) (γ) οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια αποδοχής εγχώριων και αλλοδαπών παραστατικών (...) (στ) οι όροι και οι προϋποθέσεις (...) σχετικά με τις τροποποιήσεις εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου».

Κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 εδάφιο β' του Συντάγματος, επιτρέπεται να ορίζονται, με ειδική και ορισμένη εξουσιοδότηση, ως φορείς άσκησης κανονιστικής αρμοδιότητας, εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και άλλα όργανα της διοίκησης, εφόσον πρόκειται για «ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». Επισημαίνεται, εξ άλλου, ότι η ευρύτητα της εξουσιοδότησης, της οποίας το περιεχόμενο είναι ορισμένο, ουδόλως επηρεάζει το κύρος της (βλ.

ΣτΕ Ολομ. 1210/2010, 941/2008, 2304/1995 κ.ά.). «Ως ειδικότερα θέματα θεωρούνται εκείνα τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση προς την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης. Απαιτείται, επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλη προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα» (βλ. ΣτΕ Ολομ. 1210/2010, 3013/2014, 775, 2150, 2148, 2090/2015, 1804/2017, κ.ά.). Το κριτήριο περί του χαρακτηρισμού ενός θέματος ως «ειδικότερου» ή μη μπορεί να είναι είτε ποσοτικό, σε σχέση με το κύριο αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης, είτε ποιοτικό, συναρτώμενο προς τη σπουδαιότητα του προς ρύθμιση καταλειπόμενου ζητήματος. Εξ άλλου, «οι ανωτέρω ουσιαστικές ρυθμίσεις μπορούν να υπάρχουν τόσο στις διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου όσο και σε διατάξεις άλλων νόμων σχετικών με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης» (βλ. ΣτΕ Ολομ. 1210/2010, 3404/2014, 1749/2016, 705/2020 κ.ά. Βλ., σχετικά, Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 6η έκδ., 2021, σελ. 223-224 και Α. Παντελή, Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, 5η έκδ., 2020, παρ. 440). Ως λεπτομερειακά θεωρούνται τα ζητήματα που αφορούν «τη θέσπιση όλως δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων», επί κύριων και ουσιαστικών ρυθμίσεων που πρέπει να έχουν τεθεί από τον ίδιο τον νομοθέτη, τεχνικού δε χαρακτήρα είναι τα θέματα που αφορούν τη θέσπιση ρυθμίσεων για τις οποίες είναι κατ' αρχήν απαραίτητη η παρέμβαση τεχνικού οργάνου (βλ. ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999, βλ., σχετικά Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 6η έκδ., 2021, σελ. 223-224). «Τέλος για το συνταγματικό κύρος της νομοθετικής εξουσιοδότησεως δεν απαιτείται οπωσδήποτε να διαγράφει η ίδια ή με παραπομπή σε άλλη διάταξη νόμου βασικές αρχές και κατευθύνσεις στο πλαίσιο των οποίων οφείλει να κινηθεί η Διοίκηση κατά την κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων αυτών» (βλ. ΣτΕ 1125/2020, Ολομ. 3404/2014, 2307/2018).

Παρατηρείται ότι η εφαρμογή των εν θέματι γενικών εξουσιοδοτικών διατάξεων πρέπει να εξειδικεύεται κατά τρόπο ώστε να τελεί σε συμφωνία τόσο προς τις προαναφερόμενες συνταγματικές ρυθμίσεις όσο και το πλαίσιο που θέτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, ιδίως στα άρθρα 54 και 1 έως 9 αυτού.

11. Επί του άρθρου 92

Η παρ. 1 του άρθρου 92 ορίζει ότι «[μ]ε κοινή απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού "Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου" του άρθρου 69, οι οποίες δεν δύνανται να υπερβαίνουν τις αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου κατά την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α'176)». Αντίστοιχα, η παρ. 3 ορίζει ότι «[μ]ε κοινή απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι αποδοχές του Καλλιτεχνικού Διευθυντή του Οργανισμού του άρθρου 70, οι οποίες δεν δύνανται να υπερβαίνουν τις αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου κατά την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015».

Δοθέντος ότι, εν προκειμένω, πρόκειται για καθορισμό αποδοχών ειδικών κατηγοριών, θα μπορούσε, για λόγους νομοτεχνικούς, να γίνει αναφορά στην παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015.

12. Επί του άρθρου 95

Το άρθρο 95 εισάγει τις μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Ε' του νομοσχεδίου. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 95, «[τ]ο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου «Ελληνικό Ίδρυμα Βιβλίου και Πολιτισμού» υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στη θέση του καταργούμενου νομικού προσώπου "Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού" και αυτοδικαίως στο σύνολο των κάθε φύσεως αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και λοιπών εννόμων σχέσεων του».

Συναφώς παρατηρείται ότι ο ορισμός Νομικού Προσώπου ως καθολικού διαδόχου καταργηθέντος, για λόγους νομοτεχνικούς, θα μπορούσε να ενταχθεί ως ρύθμιση στις γενικές διατάξεις του νομοσχεδίου, και συγκεκριμένα, στο άρθρο 46.

13. Επί του άρθρου 96

Το άρθρο 96 του νομοσχεδίου εισάγει τις μεταβατικές διατάξεις του Μέρους ΣΤ'. Η παρ. 10 ορίζει ότι «[τ]ο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου "Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου" υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στη θέση της "Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε." και αυτοδικαίως στο σύνολο των κάθε φύσεως αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και λοιπών εννόμων σχέσεων της». Συναφώς παρατηρείται ότι όμοιοι περιεχομένου διάταξη περιλαμβάνεται στην παρ. 2 του άρθρου 61, σύμφωνα με την οποία, «[σ]τη θέση της "Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε." υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος αναλαμβάνοντας, αυτοδικαίως, το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

της, των πάσης φύσεως αρμοδιοτήτων, εξουσιών, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων, δεσμεύσεων και λοιπών εννόμων σχέσεων, το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου"». Συνεπώς, για λόγους νομοτεχνικούς, το ως άνω εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 96 θα μπορούσε να απαλειφθεί.

14. Επί του άρθρου 98

Στην παρ. 3, η αναφορά στο φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως του π.δ. 199/1992 (Α΄ 46), πρέπει να αναδιατυπωθεί στο ορθό «π.δ. 199/1992 (Α΄ 93).

Αθήνα, 23 Απριλίου 2024

Οι Εισηγητές
Δάφνη Ακουμιανάκη
Νικόλαος Παπαχρήστος
Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών